

Sygn. akt : I ACa 341/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Andrzej Struzik

Sędziowie : SA Grzegorz Krężolek [spr] , SO B. Kurdziel / del/

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2014r w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 lutego 2010r

w sprawie z powództwa D. V.

przeciwko Z. D.

o zapłatę,

sygn. akt : I ACa 733/09

Postanawia

Odrzucić skargę

Sygn. akt : I ACa 341/14

UZASADNIENIE

Skarga o wznowienie postępowania wniesiona przez ustanowionego z urzędu pełnomocnika powódki D. V., obejmowała postępowanie zakończone prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 lutego 2010 r w sprawie o sygnaturze I ACa 733/09. Orzeczeniem tym przyznane zostało pełnomocnikowi powódki wynagrodzenie za sporządzenie opinii o braku podstaw do sporządzenia skargi kasacyjnej od wyroku którym , w dniu 25 listopada 2009 r , Sąd Apelacyjny oddalił apelację powódki od orzeczenia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 stycznia 2009r.

Kwestionując wysokość przyznanego wynagrodzenia pełnomocnik powódki złożył zażalenie, które postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 9 marca 2010r zostało odrzucone jako niedopuszczalne ze wskazaniem , że brzmienie art.394 §1 i 2 kpc wyklucza orzeczenie dotyczące tej materii z katalogu rozstrzygnięć zaskarżalnych tym rodzajem środka odwoławczego.

Zażalenie wywiedzione od tego orzeczenia do Sądu Najwyższego, zostało postanowieniem z dnia 17 czerwca 2010r r , w sprawie o sygnaturze III CZ 20/ 10 oddalone, ze wskazaniem na wyłączenie możliwości zaskarżenia tego rodzaju postanowienia na podstawie art. 394 [1] §1 i 2 kpc.

Skarga została oparta na podstawie wznowienia określonej w art. 401[1] kpc w zw z art. 399 §2 kpc . Jej autor powoływał się bowiem na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2013r w sprawie o sygnaturze Sk 14/13 , ogłoszony w dniu 3 grudnia 2013r , zgodnie z którym norma art. 394 [2] §1 kpc, w zakresie w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia Sądu II instancji w sprawie przyznania kosztów nieopłaconej

pomocy prawnej udzielonej z urzędu , polegającej na sporządzeniu opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej , jest niezgodna z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust 3 oraz art. 78 w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji.

W oparciu o tę podstawę autor skargi wnosił o :

- wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego z dnia 18 lutego 2010r w sprawie I ACa 733/09 ,

- zmianę tego postanowienia poprzez zasądzenie na rzecz pełnomocnika powódki ustanowionego z urzędu , kosztów udzielonej jej pomocy , zarówno w samym postępowaniu oznaczonym sygnaturą I ACa 733/09 jaki i postępowaniu wywołanym zażaleniem, rozstrzygniętym przez Sąd Najwyższy w sprawie o sygnaturze IIICZ 20/10 , w wysokości odpowiadającej obowiązującym przepisom , która została oznaczona we wniosku skargi na kwotę 3294 złotych w tym 594 zł podatku od towarów i usług, oraz przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego ,

- przyznania na rzecz powódki od pozwanego kwoty 60 zł uiszczonej od zażalenia , kwoty 122 złotych wniesionej tytułem opłaty od skargi , oraz przyznania na rzecz pełnomocnika powódki kwoty odpowiadającej wynagrodzeniu za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu w postępowaniu wywołanym skargą , które nie zostało przez nią pokryte nawet w części.

Rozpoznając skargę, Sąd Apelacyjny rozważył :

Skarga podlega odrzuceniu albowiem nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia .

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego dotyczącym wykładni normy art. 410 §1 kpc dla uznania , że skarga jest rzeczywiście oparta na podstawie wznowienia przewidzianej przez ustawę procesową nie wystarcza by skarżący powołał ją [je] , odzwierciedlając unormowanie zawarte w ustawie ale koniecznym jest , dla spełnienia tego warunku formalnej dopuszczalności wznowienia, by podstawa ta była rzeczywista, czyli okoliczności przezeń powołane w motywach skargi, mające usprawiedliwiać to żądanie , były takimi , które hipotetycznie zostały opisane w normach identyfikujących poszczególne, przewidziane przez ustawodawcę procesowego, tego rodzaju podstawy.

/ por. bliżej w tej materii, wskazane jedynie dla przykładu , najnowsze judykaty SN: z 23 listopada 2012r , sygn. I CZ 162/12, z 23 października 2013r , sygn.IV CZ 66/13, oraz z 16 stycznia 2014r , sygn.. IV CZ 105/ 13 , wszystkie powołane za zbiorem Legalis /

Rozpoznawana skarga została oparta tylko na jednej podstawie , opisanej przez brzmienie art. 401 [1] kpc , zgodnie z którym można żąda wznowienia postępowania [...] w wypadku , gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją , ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą , na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Odwołał się przy tym autor skargi do orzeczenia TK z dnia 22 października 2013r w sprawie Sk 14/13 .

Zgodnie z tym wyrokiem niezgodną z art. 45 ust. 1 w zw z art. 31 ust. 3 oraz art. 78 w zw z art. 176 ust. 1 Ustawy zasadniczej jest norma art. 394 [2] §1 kpc , w takim zakresie , w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia Sądu II instancji , w sprawie przyznania kosztów za pomoc prawną udzieloną z urzędu , polegającą na sporządzeniu opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej.

Stwierdzając brak ustawowej przesłanki oparcia skargi na tak identyfikowanej przez jej autora podstawie wznowienia, po pierwsze należy zauważyć , że w dacie wydawania przez Sąd Apelacyjny objętego nią orzeczenia z dnia 18 lutego 2010r norma art 394 [2] §1 kpc , którą powołanym wyżej rozstrzygnięciem Trybunał uznał za niezgodną z Ustawą Zasadniczą, nie stanowiła elementu ustawy procesowej , a zatem negowane orzeczenie nie mogło być oparte na normie , która następnie została uznana , w określonym w wyroku zakresie , za niekonstytucyjną.

Przepis ten bowiem , wprowadzony ustawą z dnia 28 kwietnia 2011r O zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego [DzU Nr 138 poz. 806] , wszedł w życie w dniu 20 lipca 2011r , a zatem już po wydaniu nie tylko objętego skargą rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego ale także po oddaleniu zażalenia na to orzeczenie przez Sąd Najwyższy co nastąpiło , o czym była już mowa, w dniu 17 czerwca 2010r

Przeciwko dopuszczalności skargi przemawia także drugi argument wynikający z charakteru samego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2013r.

Nawet bowiem w sytuacji gdyby zakwestionowana tym orzeczeniem norma była podstawą orzeczenia kończącego postępowanie objęte żądaniem wznowienia to i tak nie można by zasadnie twierdzić , że skarga opiera się na ustawowej podstawie , w takim rozumieniu tego pojęcia , jakie ukształtował Sąd Najwyższy na tle interpretacji treści normy art. 410 §1 kpc w zw. z art. 401, 401[1] i 403 kpc.

Wykładnia przepisów ustawy z dnia 1 sierpnia 1997r O Trybunale Konstytucyjnym [DzU Nr 102 poz. 643 z późn. zm.] pozwoliła wyróżnić , wśród rodzajów wyroków wydawanych przez Trybunał także takie , które nie prowadzą do wyeliminowania z porządku prawnego określonego aktu prawnego lub jego części z powodu jego niezgodności z Ustawą Zasadniczą ale za niezgodną z Konstytucją uznają określoną interpretację przepisu lub też sytuację, w której zindywidualizowaną normę stosuje się jedynie w określonym zakresie, uznanym przez Trybunał za niewłaściwy i naruszający normy konstytucyjne / tzw. negatywne rozstrzygnięcia zakresowe /

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego tego rodzaju wyroki , których skutek nie eliminuje normy , będącej podstawą wydanego orzeczenia z porządku prawnego z powodu sprzeczności z Konstytucją nie mogą stanowić podstawy wznowienia postępowania zakończonego takim rozstrzygnięciem , opisanym w art. 401[1] kpc.

Pogląd ten jest prezentowany od szeregu lat i należy go uznać za ukształtowany.

/ por. bliżej powołane jedynie dla przykładu uchwałę SN z 3 lipca 2003r , sygn. IIICZP 45/03 , publ OSNC z 2004 z.9 poz. 136 , , postanowienie z dnia 21 sierpnia 2003r , sygn.. III CO 9/03 , publ. OSNC z 2004 z. 4 poz. 68 , postanowienie z dnia 6 listopada 2009r , sygn.. I Co 17/09 , powołane za zbiorem Lex nr 578128, uchwałę [7] , stanowiącą zasadę prawną z dnia 17 grudnia 2009r , sygn. III PZP 2/09 , publ. OSNC z 2010 nr 7-8 poz. 97 , oraz postanowienie z dnia 26 stycznia 2011r , sygn.. I PZ 36/ 10 , publ. w zbiorze Lex nr 950424 , por. także uwagi D. Zawistowskiego w : Kodeks postępowania cywilnego - komentarz t II s. 278-279 , wydawnictwo Wolters Kluwer business 2011r.

Podzielając to stanowisko Sąd Apelacyjny zauważa , że sformułowanie sentencji wyroku w sprawie Sk 14/ 13 , na który powołuje się skarżący, jednoznacznie wskazuje , że rozstrzygnięcie z dnia 22 października 2013r przynależy do kategorii orzeczeń zakresowych , a zatem takich , które nie mogą stanowić podstawy wznowienia, która [jako jedyna] , została powołana w ocenianej skardze.

Zatem wobec uznania , iż nie opiera się ona na ustawowej podstawie wznowienia , Sąd Apelacyjny orzekł o jej odrzuceniu , na podstawie art. 410 §1 kpc.